

Η απειλή της λειψυδρίας

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

και υδρεύει την Αμαλιάδα, καθώς η στάθμη έπεσε κάτω από το όριο ασφαλείας των 83 μέτρων. Σε δήλωσή του ο καθηγητής Περιβάλλοντος του Ιονίου Πανεπιστημίου, **Διονύσης Παναγιωτάρας**, ανέφερε ότι «η ενεργή επιφάνεια της τεχνητής λίμνης έχει μειωθεί τα τελευταία χρόνια κατά 44%, λόγω των παρατεταμένων ξηρασιών. Το φαινόμενο της λειψυδρίας είναι ήδη εδώ και εντείνεται όλο και περισσότερο τα τελευταία χρόνια. Δεν θα υπάρχει διαθεσιμότητα για τις καλλιέργειες, αν δεν υπάρξει σχέδιο ορθολογικής διαχείρισης του υδάτινου αποθέματος. Αν δεν λάβουμε άμεσα μέτρα, δεν ξέρουμε τι μας ξημερώνει αύριο».

Σύμφωνα με μελέτες, η έλλειψη νερού δεν οφείλεται αποκλειστικά στην ξηρασία, αλλά και στην έλλειψη υποδομών ειδικά στον αρδευτικό τομέα όπου η σπατάλη και οι βλάβες στα παλαιωμένα αντλιοστάσια και το δίκτυο ευθύνονται για την απώλεια μεγάλων ποσοτήτων νερού.

Τα σύγχρονα αρδευτικά και υδροδοτικά έργα είναι σπάνια, η συντήρηση ανύπαρκτη, ενώ πολλά κομμάτια των δικτύων παρουσιάζουν εικόνα εγκατάλειψης.

«Σήμα κινδύνου» απευθύνουν πολλοί φορείς των νησιών, όπου η κατανάλωση νερού τους καλοκαιρινούς μήνες χτυπά κόκκινο.

Η Λευκάδα υδρεύεται από τις πηγές του Αγίου Γεωργίου από τον ποταμό Λούρο, αλλά κατά τη διάρκεια της διαδρομής αρκετό νερό χάνεται είτε στον αγωγό είτε από τα αντλιοστάσια, με τους τεχνικούς του δήμου να εκτιμούν ότι οι απώλειες φθάνουν και το 55% λόγω του δικτύου που έχει ανανεωθεί ελάχιστα.

Στη Νάξο, οι αγρότες διαμαρτύρονται πως

Τα στοιχεία δείχνουν ότι ενώ στο παρελθόν ο πληθυσμός της πρωτεύουσας κατανάλωνε 500.000 κυβικά νερού την ημέρα, σήμερα απαιτούνται 1.200.000 κυβικά

«το νερό δεν επαρκεί για τις καλλιέργειες», που τροφοδοτούν ταυτόχρονα τον τομέα του τουρισμού.

Το νησί της Πάρου καλύπτεται χάρη στις 30 γεωτρήσεις που φθάνουν τον Αύγουστο στα όριά τους αλλά και στις μονάδες αφαλάτωσης. «Οι ανάγκες σε νερό αυξάνονται κάθε καλοκαίρι έως και 30 φορές σε σχέση με τις οικιακές ανάγκες του μόνιμου πληθυσμού που συνεχώς μεγαλώνει, καθώς πολλοί είναι εκείνοι που επιλέγουν το νησί για μόνιμη κατοικία ακόμα και τον χειμώνα. Η κατανάλωση τον Ιούλιο και τον Αύγουστο ξεπερνά τα 18.000 κυβικά την ημέρα, δηλαδή περίπου 500.000 κυβικά τον μήνα», σημειώνει ο δήμαρχος Πάρου, **Κωνσταντίνος Μπιζας**.

Το νησί της Λέσβου μπήκε τον περασμένο Μάρτιο για πρώτη φορά στη λίστα των 39 δήμων που ζήτησαν να κηρυχθούν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Αυτό δίνει τη δυνατότητα στους δημάρχους να προχωρούν σε επείγουσες παρεμβάσεις, αποφεύγοντας τις καθυστερήσεις λόγω γραφειοκρατίας. Πρόσφατα, ο δήμος Μυτιλήνης έλαβε 500.000 ευρώ από τη Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής για νέες γεωτρήσεις και για βελτίωση των υποδομών. Παράλληλα δημοπρατήθηκε και αναμένεται να ξεκινήσει σύντομα η κατασκευή του φράγματος Τσικνιά, με χρηματοδότηση του υπουργείου Υποδομών, ένα έργο που ήταν απαραίτητο για το νησί εδώ και χρόνια...

Ειδικό εκτιμούν ότι η διαδικασία της αφαλάτωσης είναι απαραίτητη στα νησιά και όχι μόνο. Σήμερα, το Ισραήλ καλύπτει το 57% της ζήτησης από αφαλατωμένο νερό, ποσοστό που θα ξεπεράσει το 60% έως το 2050, ενώ το 85% των επεξεργασμένων λυμάτων επαναχρησιμοποιείται - το υψηλότερο παγκοσμίως.

Επιπτώσεις

Στην Κρήτη, ο δήμος Βιάννου παραμένει για δεύτερη χρονιά σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, ενώ άλλοι εννέα δήμοι βρίσκονται στη σχετική λίστα. Ο δήμος Βιάννου απαγόρευσε τη φετινή περίοδο τη σύνδεση νέων παροχών, τις φυτεύσεις νέων καλλιεργειών, το πλύσιμο δρόμων και αυτοκινήτων, το πότισμα κήπων και τη χρήση νέων πισινών.

«Η κατάσταση είναι δραματική. Γυρίζω όλη την Κρήτη, το πρόβλημα είναι τεράστιο. Βιώνουμε τρίτη χρονιά λειψυδρίας. Μείναμε σε ακριβοπληρωμένες μελέτες, η μιά διαδεχόταν την άλλη και έργα δεν έγιναν. Η Κρήτη έχει τεράστιους όγκους βουνών όπου συσσωρεύονται μεγάλες ποσότητες χιονιού. Πρέπει να το εκμεταλλευτούμε. Πρέπει να γίνουν μικρά φράγματα. Όλη η Κρήτη πρέπει να μπει σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης», τονίζει στην «R» ο **Πρίamos Ιερωνυμάκης**, πρόεδρος της Ομάδας Αμπελουργών και Ελαιοπαραγωγών Κρήτης.

Σύμφωνα με τον ίδιο, «οι παραγωγοί βρίσκονται σε απόγνωση από τις επιπτώσεις της λειψυδρίας και της ξηρασίας. Φέτος θα εξαχθούν περίπου 2,5 τόνοι επιτραπέζιας σταφίδας σε σχέση με τους 16 τόνους που είχαμε τα προηγούμενα χρόνια, ενώ παλαιότερα φθάναμε και τους 30 τόνους. Σταφίδα βγάζαμε 2.000 τόνους και φέτος δεν θα εξαχθούν ούτε 200 τόνοι. Στα οινοποιία θα μείνουν άδειες οι δεξαμενές. Στα λιόδεντρα επικρατεί η ίδια κατάσταση. Εγκαταλείπεται το επάγγελμα του αγρότη...».

Ηδη στο νησί πολλοί αγρότες στρέφονται σε ξηροθερμικές καλλιέργειες, όπως φιστικιές, χαρουπιές και ροδιές, ενώ τελευταία φυτεύτηκαν δοκιμαστικά στη νότια Κρήτη μάνγκο και παπάγια.

«Οι μπανάνες και κάποια υποτροπικά φυτά -μάνγκο, λίτσι κ.ά.- με βάση πειράματα που γίνονται ήδη στο Ινστιτούτο Υποτροπικών Φυτών στα Χανιά- φαίνεται ότι μπορούν να προσαρμοστούν πολύ καλύτερα πλέον στην Κρήτη και να προσφέρουν μια εναλλακτική λύση για τους παραγωγούς», δηλώνει στην «R» ο Δρ. Γεωπονίας, **Δημήτρης Βολουδάκης** και προσθέτει πως «η λειψυδρία θα ενταθεί και ομοίως θα ενταθεί και ο ανταγωνισμός για τα υδάτινα αποθέματα. Το πρόγραμμα TRANSCEND είναι ένα ευρωπαϊκό έργο που στοχεύει στην αντιμετώπιση της λειψυδρίας μέσω της υιοθέτησης καινοτόμων πολιτικών και συστημάτων διαχείρισης νερού. Το έργο υλοποιείται σε επτά υδρολογικές λεκάνες σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της λεκάνης του Τυμπακίου στην Κρήτη».

ΕΥΔΑΠ

Σύμφωνα με στοιχεία, στο call center της ΕΥΔΑΠ για απώλειες νερού γίνονται περίπου 250 κλήσεις ανά ημέρα, με την επιχείρηση να εντείνει την ενημέρωση προς το κοινό για την ορθή διαχείριση του: «Το νερό δεν είναι ανεξάντλητο. Δεν μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε ως κάτι δεδομένο. Θέλει υπεύθυνη χρήση, ειδικά τώρα». Στα μακροπρόθεσμα έργα περιλαμβάνονται η σύνδεση του ταμιευτήρα Ευήνου με παραπόταμους του Αχελώου, όπως σε Κρίκελο και Καρπενήσι, στις μεσοπρόθεσμες λύσεις περιλαμβάνονται η μεταφορά νερού από τον Αστακό Αιτωλοακαρνανίας με πλοία στη Βοιωτία και διοχέτευσή του στο υδραγωγείο Μόρνου, ενώ στις βραχυπρόθεσμες η ενίσχυση των ταμιευτήρων και η ενεργοποίηση γεωτρήσεων (Κηφισού, Θηβών) και εξετάζεται και η εκτεταμένη χρήση αφαλάτωσης.

